

כיצד / תפלה

גמ' תענית דף ב'

תניא לאהבה את ה' אלהיכם ולעבדו בכל לבבכם איזו היא עבודה שהיא בלב הוי אומר זו תפלה

שו"ת אגרות משה חלק א"ת ב סימן כה

הנה לענין בן נח אם מחוייב בתפלה, פשוט שאינו מחוייב דהא לא נמנו בהמצות דחייבין בני נח בסנהדרין דף נ"ו

ולענין אם יש לו מצוה כשמתפלל להשי"ת נראה שיש לו כמפורש בקרא בישעיה כי ביתי בית תפלה יקרא לכל העמים ופרש"י שם ולא לישראל לבדם,

לכן ברור שקאי גם לבני נכר שלא נתגייירו ומקיימים רק מצות שחייבין בני נח, וא"כ הרי הוא כמפורש שאף שפטורין מתפלה מ"מ כשמתפללים להשי"ת עושין מצוה, דאל"כ איזה שבח הוא במה שיקרא בית תפלה לכל העמים אם אין להנכרים שום מצוה בתפלתם.

אבל נראה לע"ד דהוא רק לקבוע חיוב להתפלל אף כשאין לו צורך מיוחד לבקש איזה דבר אבל כשמתפלל רק כשיש לו צורך כגון שיש לו חולה או שאין לו פרנסה הוא כחיוב ממש, ולא קשה ממה שלא החשיב זה למצוה מיוחדת בחיובי בני נח, משום דזהו עיקר האמונה בהשי"ת שרק הוא הנותן פרנסה והרופא חולים וכשאינו בוטח על השי"ת ואינו מתפלל אליו הרי הוא כאינו מאמין בו ומאמין בדברים אחרים, ואמונה בהשי"ת אף שלא הוזכר זה במנין הז' מצות ודאי הוא מחוייב להאמין, שהרי אף קיום כל הז' מצות אם לא עשאו מחמת שהשי"ת צוה בהן בתורה, מפורש ברמב"ם ספ"ח שם שלא נחשבו כמקיימים ואינם מחסידי אורח"ע עיי"ש,

ובדבר להתפלל איזה תפלה בנוסח אחד ישראל ונכרי יחד כגון, יהי רצון מלפני רבון העולם שיתן לי חיים וברכה, והנכרי אפשר מתכוין לאמונתו והישראל מכוין להשי"ת שהוא רבון העולם ולו הוא מתפלל, אם הוא נוסח שעשו זה בעצמם איני רואה בזה איסור מדינא במה שמתפללין יחד אף שכוונת הנכרי היא לאמונתו.

אבל אם נוסח התפלה חברו כומרים שאף שאין בה שום רמז ניכר לאמונתם אין לישראל לאומרה אף בעצמו וכ"ש שלא עם הנכרי משום דממילא הוי נוסח זה לאמונתם, אם לא כשיוסיף הישראל אלקי ישראל וכדומה שיהיה ניכר דבריו שהוא להשי"ת לבדו.

ידידו, משה פיינשטיין.

מהר"ל נתיבות עולם - נתיב העבודה פרק ה'

אמר הקדוש ברוך הוא אם הלכת להתפלל לבית הכנסת לא תעמוד לך על פתח החיצון אלא הוי מתכוין לכנוס דלת לפנים מדלת... ולמה כן שהקדוש ברוך הוא מונה פסיעתך ונותן לך שכר.

ומה שאמר בדבר הזה בפרט דהיינו התפלה שהקדוש ברוך הוא מונה פסיעתך. וכך אמרו בגמרא (סוטה כ"ב ע"א) שיש ללכת אל בית הכנסת שהוא יותר רחוק מן האדם מפני שהוא נוטל שכר פסיעות. ויראה כי אין הדין הזה גבי סוכה שאם יש לו שתי סוכות האחת קרובה והאחת רחוקה שאין לו לילך אל הסוכה הרחוקה בשביל שהוא נוטל שכר פסיעות, כי אם גבי בית הכנסת אמרו

. וזה כי השם יתברך מצוי בבית הכנסת כמו שאמרו ז"ל (מגילה כ"ט ע"א) כי בית הכנסת הוא מקדש מעט ולכך השם יתברך מצוי בבית הכנסת, ולפיכך כאשר הולך לבית הכנסת הוא נמשך אל השם יתברך להיות לו דביקות בו יתברך

פחד יצחק ראש השנה מאמר ה'

בעוד אשר המצב של קרבת אלקים דעבודה בכלל נוצר על ידי קיומם של המצוות הנה מצות התפילה מתקיימת על ידי יצירת המצב של קרבת אלקים ורואים אנו דבר זה מכמה הלכות בדיני תפלה כי לכמה דברים כל זמן שלא עקר את רגליו הרי הוא כעומד באמצע התפלה דעדיין עומד לפני המלך מיקרי.... בתפלה אין ההליכה בגדר הכשר משום דהילוך בכדי להתקרב הוא גופא דעובדא של התקרבות דהילוך פירושו מיעוט המרחק וקורבה פירושה בלי מרחק. והיכא דענין המצוה הוא מציאות הקורבה ההליכה היא התעסקות בגוף המצוה ולא במכשיריה. ומכיון שנתבאר לעיל דקדושתו של בית הכנסת הוא מפאת היותו מקום של קרבת אלקים הרי שההליכה לבית הכנסת נהי דבשעה שאנו דנים לענין קיום מצות תפילה לא הוי הכשר מצוה וכגון ההולך למול את בנו אבל מ"מ לענין הליכה למקום של קרבת אלקים ההליכה בעצמה הויא מעשה של התקרבות. בהליכה לסוכה הפסיעות היתירות (לסוכה רחוקה) הם פסיעות של רשות משא"כ בההולך לבית הכנסת דעצם ההליכה הויא מעשה המשכה אחר השי"ת